

АЛЛА КОХ

НА СОНЯЧНІЙ
ГАЛЯВІНІ

Алла Кох

Цикл променистих казок

НА СОНЯЧНІЙ ГАЛЯВІНІ

ЧАСТИНА I

*Моїм маленьким друзям
Іванкові та Василькові
присвячую*

Видавничо-поліграфічне товариство "Вік"
Коломия 1999

СОНЕЧКОВА ХАТИНКА

Квіточка Оленка народилася на Сонячній Галявині...
І дуже любила товариство квітів, дерев, птахів і звірят.

Маленька, вона понад усе бажала вирости.

Батьківщина Оленки звалась Сонячною. І квіточці на низькому стеблі здавалося, що Сонце і його Небесна Оселя недосяжні для неї.

Квіточка щиро поділилася своїм сумом із медоносною Бджілкою.

Сонячна Бджілка теж жила на Галявині. Вона ніжно і лоскїтно торкнулась Оленчиних пелюсток. І Квіточка мимоволі усміхнулася.

Бджілка полетіла до інших квітів збирати солодкий нектар. А Оленка почала щосили витягуватись на стебельці, щоб все-таки дістатися до Сонця.

Проте її даремні намагання зупинив тихий шепіт.

— Оленко, поглянь, як я близько, — говорило до квітки вечорове Сонечко.

Воно сиділо поруч, на камінці, і зачудована Квіточка подала йому долоньку листка. У ту ж мить вона відчула Сонечко в собі — і стала Сонечковою хатинкою...

І тому вранці, тільки-но Сонце знову сягнуло висоти,
Квіточка не сумувала.

А коли золотокрила Бджілка побажала маленькій
доброго дня, Оленка усміхнулась Сонцем.

Бо саме так усміхаються всі мешканці Сонячної
Галявини.

ЗВІЛЬНЕННЯ

Сумує квітка на стеблі низькому,
що так високо
й недосяжно їй до Дому.

А ввечері сідає Сонце низько
й шепоче їй:

— Чи бачиш, як я близько?

Стеблом високим
інша не гордиться
Її пелюсткам
Сонця схід присниться.
У кожній квітці —
Сонечко-перлинка,
кругленька, наче Всесвіт,
серединка.

СЛИМАЧОК

Слимакові дуже поталанило. Він жив на листочковій Квітці, яка завжди усміхалась. Кожного ранку вона вітала усіх, киваючи голівкою. А кожного вечора бажала усім „на добраніч“, тулячи одне до одного крильця пелюсток.

У квітки Оленки був вірний друг — Сонячний Зайчик. Він мав лише дві шубки; сіру і білу, а теж — маленьку хатинку під старою Сосною. Зайчик так спритно і радісно стрибав по галявині, що кожен знав: це — Сонечковий Зайчик.

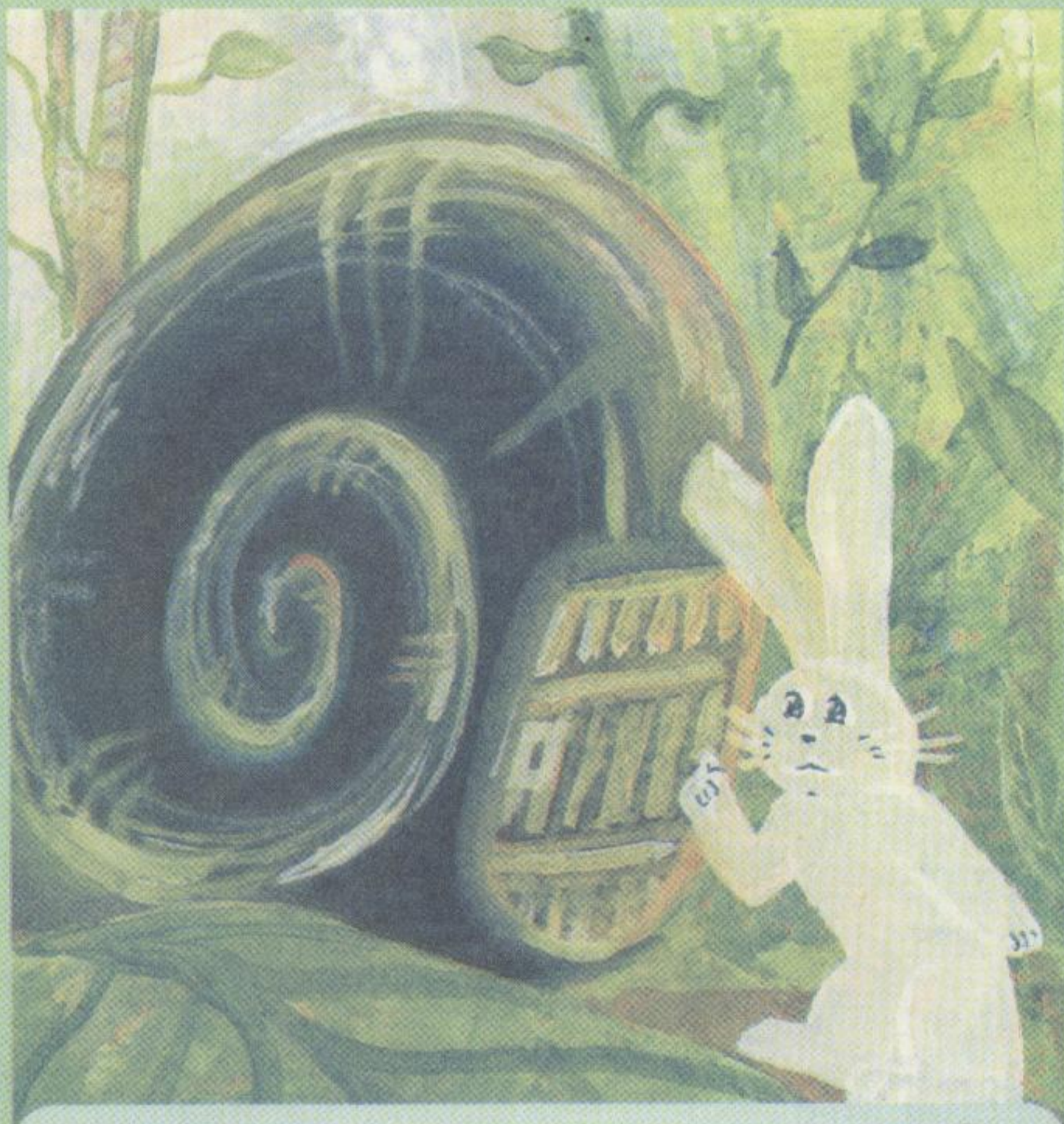
І тільки Слимакові було байдуже, як почуває себе Квітка, що робить Зайчик. Двері його оселі були завжди зачинені. Ба навіть, коли він і виходив звідти, то спершу завжди виставляв різки.

І Квітку, звичайно, непокоїла така гостинність.

Одного ранку до Слимачка прийшов Зайчик. Він дуже хотів довідатися, кому ж віддала для помешкання свій листок подруга Оленка.

— Тук, тук, тук... — потормосив Слимакову хатку Зайчик. Хатка порухалася і промовила:

— Нікого, крім Сонечка, не впускаю.

— А я Сонечковий, але... Зайчик,— намагався зазирнути у шпаринку вірний друг Квіточки.

— Ну то й що?— бурмотів Слимак.— Ти все одно не Сонце, а його краплинка.

Зайчик задумався. Спершу він хотів принести Слимакові морквину і капусту. Але такий великий дарунок міг покалічити листок Квітки...

— Слухай!— шепотів у всі щілинки Зайчик.— А ти можеш уявити, що я — Сонечко?

— Можу,— байдуже відповів Слимак.— Ну то й що?

— Відчини мені!...

Слимачок зацокотів усіма клямками — та й відкрив прадавні двері

Він вийшов із хатки і вмоствився на білій пелюстці. Слимак хотів посварити Зайця за його витівку. Проте не встиг. Бо тієї ж миті він відчув, що оточений теплом сонячного проміння.

Слимачок аж тепер зрозумів: просто чекати Сонечка — марна річ! Треба виходити Сонечкові назустріч!

Беззахисний, але захищений Сонцем, привітав і перепросив Слимачок своїх друзів: Квітку Оленку і Сонячного Зайчика.

Бо на Сонячній Галявині і вітаються, і перепрошують одночасно.

ПОТІК

Слимачок хотів усе побачити
із хатки
на курячих лапках.
Висунув ріжки
і був кумедний трішки.
Звісна річ,
не побачив і не почув.
Але відчув,
який Білий Птах у Сонці...
Облишив на Промені
земні тривоги,
ріжки стесав об пороги —
і вилущився із панцира
на пелюстку квітки,
що дихає Сонцем.

ХМАРИНКА

У високому синьому Небі жила сіра Хмаринка. Вдень вона гасала Небесними полями, а вночі стрибала із зірки на зірку.

Хмаринку зовсім не турбував її колір. А тим паче вона не здогадувалась, що на Небі не можна жити просто так.

Синє Небо було мудрим. Воно дозволяло кожній зірці і кожній хмаринці самим вибирати свій шлях.

Скориставшись із такої нагоди, полетіла Хмаринка на Землю.

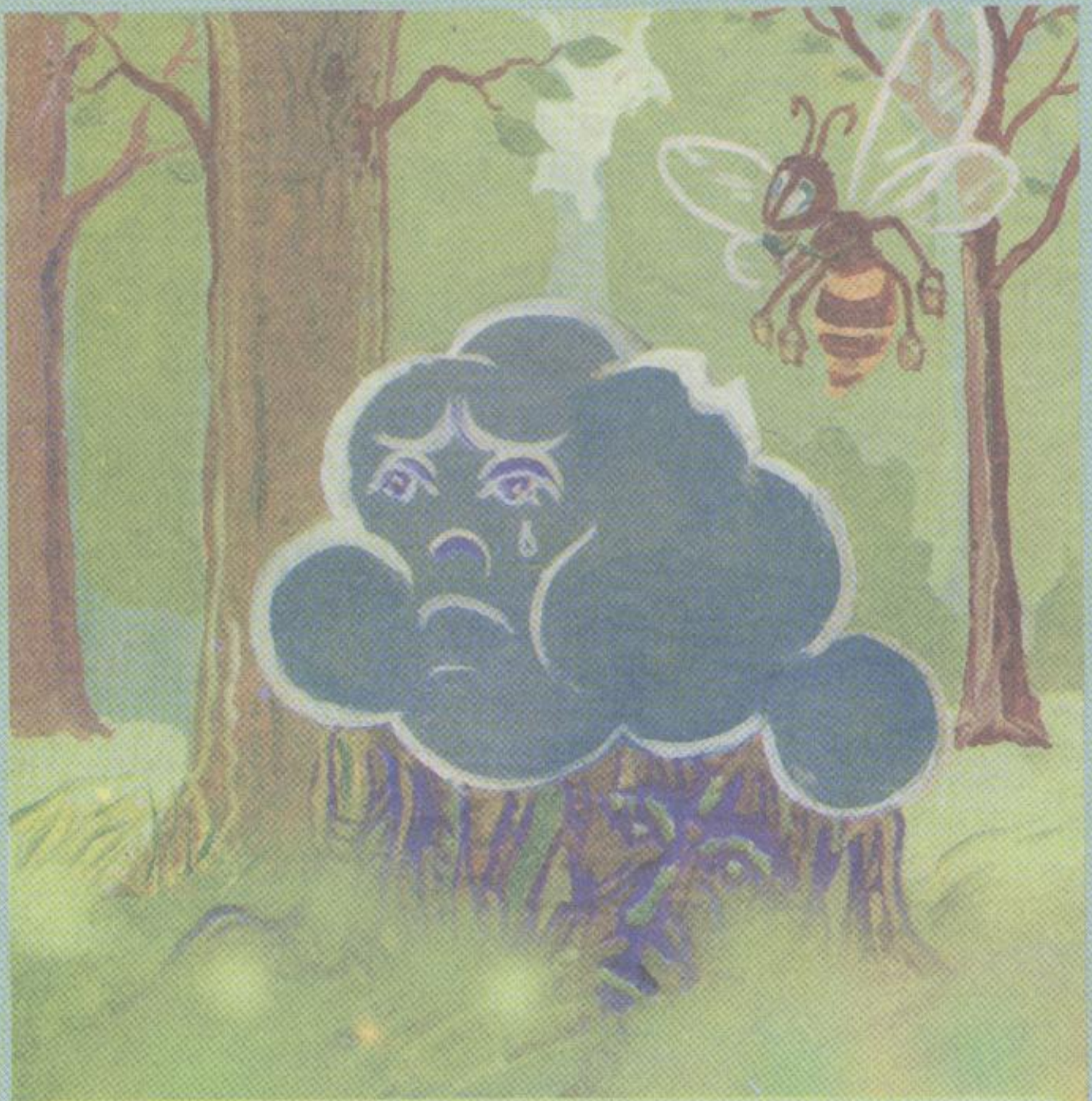
Першою зупинила її політ висока Сосна.

— Ти куди?— упіймала вона Хмарку вершечком.

— До вас,— кивнула голівкою Хмарина.

— До нас хмаринки потрапляють у вигляді дощу. А ти ще не готова, вертай назад!— настовбурчила шпичаки Сосна.

— Пхи,— зморщила носик Хмаринка і зістрибнула із соснового вершечка.

Через оте своє „пхи“ і зморщений носик Хмаринка враз стала дуже важкою і впала на Пеньок Лісової галявини. Насправді ж Галявина була Сонячною, і тут не міг втриматись жоден, хто мав хоч трішки нечемності.

Тому старенький Пеньок чимдуж затупотів ніжками-корінчиками і спитав:

— Відколи це на пеньки зі своєї волі падають хмаринки? Повертайтесь-но, шановна, туди, звідкіля ви впали, і запитайте дозволу.

— У вас навіть ще немає солодкого нектару,— розчаровано додала Бджілка, надкусивши Хмаринку скраєчку, як яблуко.

Не встигла Хмаринка отямитись від несподіванки, коли це із Пенька її здув Вітер. Хмарка пручалась, бурмотіла і сварилася, як посмів Вітер її здути! Вона навіть присоромила його. Але відразу згадала, що теж потрапила сюди через свій непослух.

Гнана Вітром, Хмарина летіла над самісінькою землею і вже не сподівалася на рятунок. Аж раптом зачепилась за голочки Їжака. Вони були рятівним колом, хоча і колючим, і Хмарка так захотіла назад, у Небо, що аж розплакалась.

Вона плакала чисто і прозоро, піднімаючись все вище і вище.

І ось Хмаринка тут, у обіймах Небесних просторів.

Небо пригорнуло Хмарину до себе, і вона пролилася дощем на Сонячну Галявину. Дощик напоїв усіх: і Бджілку, і Квітку, і Сосну...

А джерельна прохолода, що залишилася, стала невеличким Озерцем між Сонячним Променем і крильцями медоносної Зірки.

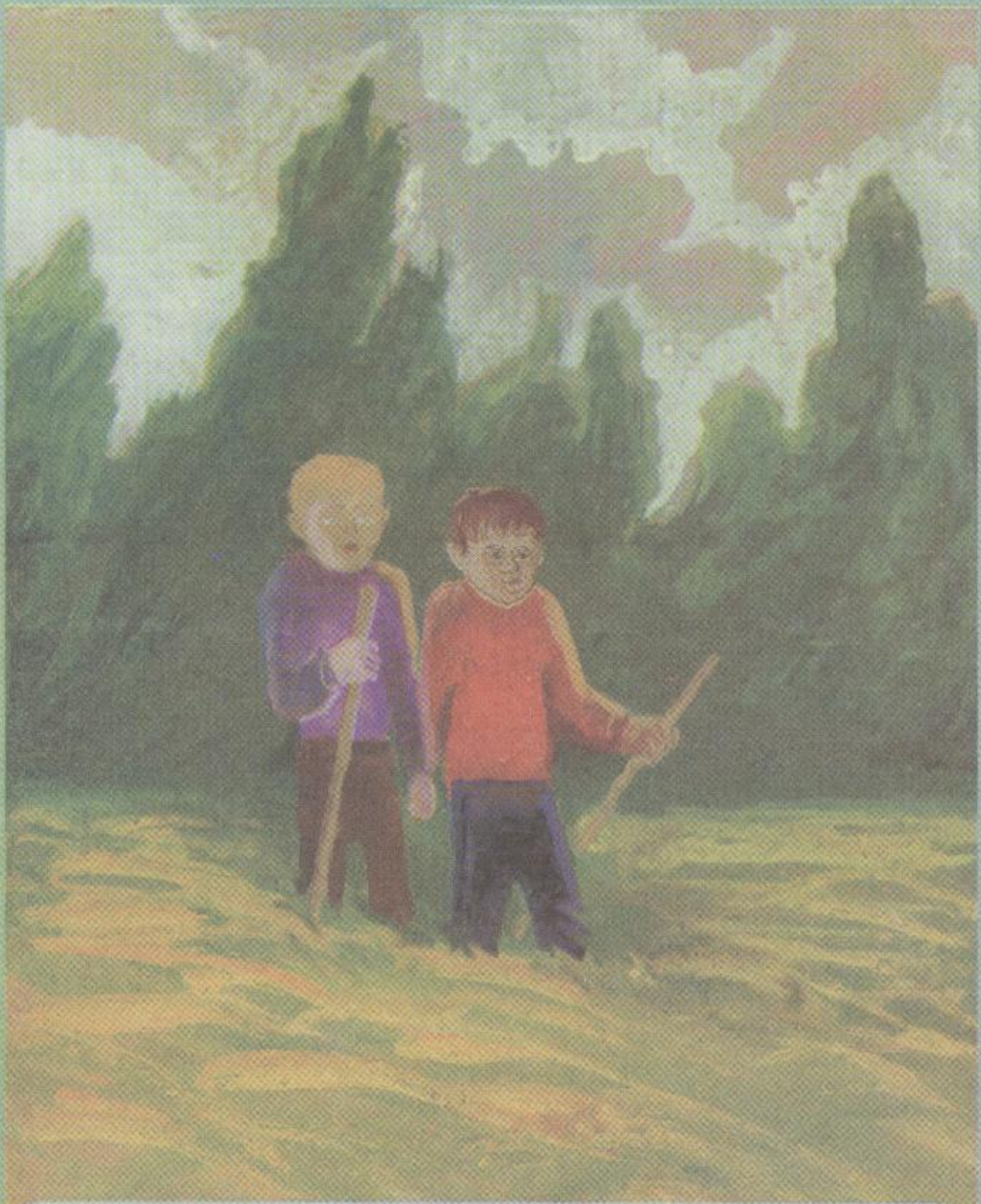
Бо на Сонячній Галявині кожному мешканцю допомагають Сонячний Промінь і Сонячна Зірка.

СУТЬ

Озерце витекло із Неба
і подивилося у себе.
Побачило зорі, рибок і рослини.
Розквітло пелюстками хвилини
та й заколося ікрою
у синю воду...
І визріває разом із плодом.

МАНДРІВНИКИ

Михайлик та Миколка сьогодні не мають і крихти вільного часу.

Ще вдосвіта, за першим Сонячним Промінчиком вирушили вони до Сонячної Галявини...

1.

Але край лісової стежини трапився хлопцям зухвалий Будячисько. Він вигудів біля тендітної Квітки і своїми колючками раз у раз зазіхав на її білі пелюстки.

— Хутчіше минаймо його,— смикає Миколка Михайлика.

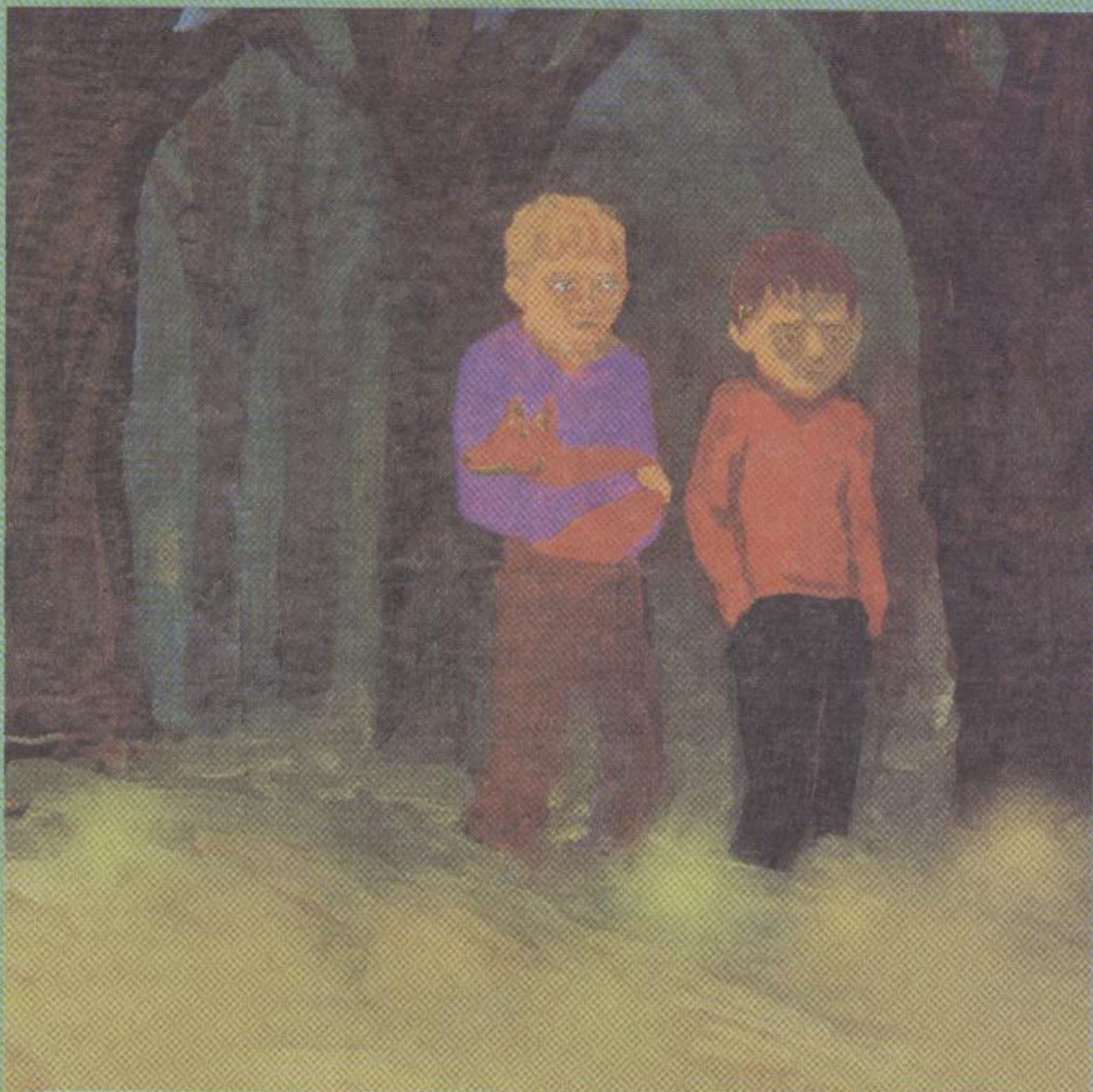
— Постривай-но,— у відповідь Михайлик.— Цей Будяк дуже покалічить Квітку, яка так схожа на Сонечко.

Хлопець вирвав зухвальця із корінням. І щиро вдячна Квітка подарувала Михайликові Насініну. Він пообіцяв обов'язково посадити її на Сонячній Галявині.

А Миколка спішить, ще й на товариша гримає:

— Забарились ми тут! До Галявини нам зась!— так розлементувався, що ледь на Лисенятко манюсіньке не наступив.

— Воно шукає маму,— співчутливо притулив Лисенятко до себе Михайлик.

— Я йому не вірю! Тут немає блудних стежок! Це звірятко лише забере у нас час, і ми не встигнемо на Сонячну Галявину!— із очей Миколки бризками краплини розпачу і смутку.

— Навіть якщо я ніколи туди не потраплю, все одно допоможу звіряткові!— рішуче мовив Михайлик. А вдячне Лисенятко сховало свій холодний носик в його долонях.

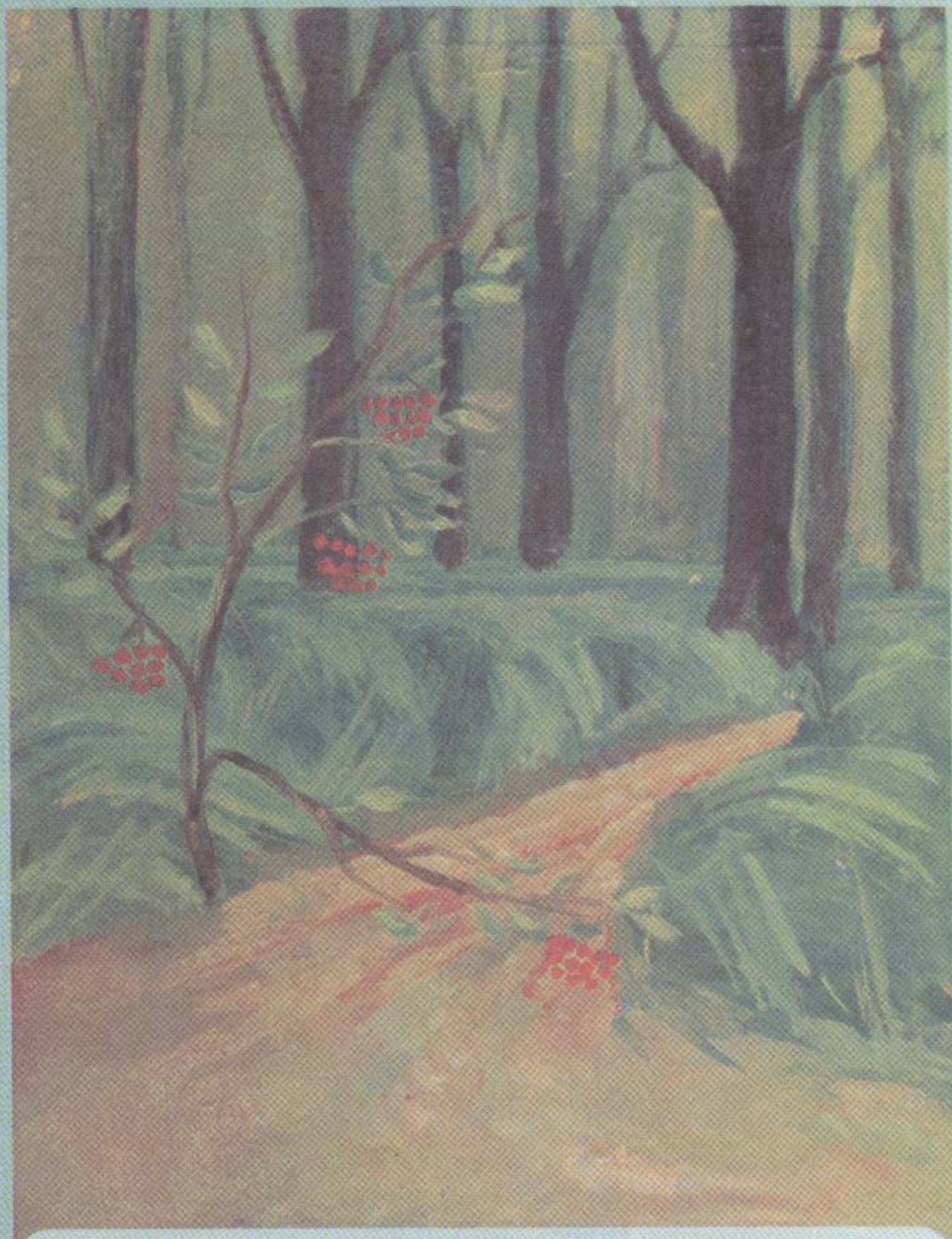
Пошуки не були ані довгими, ані марними. Бо оселя мами Лисиці причаїлась недалеко. А Лисенятко, виявляється, заблукало в трьох соснах.

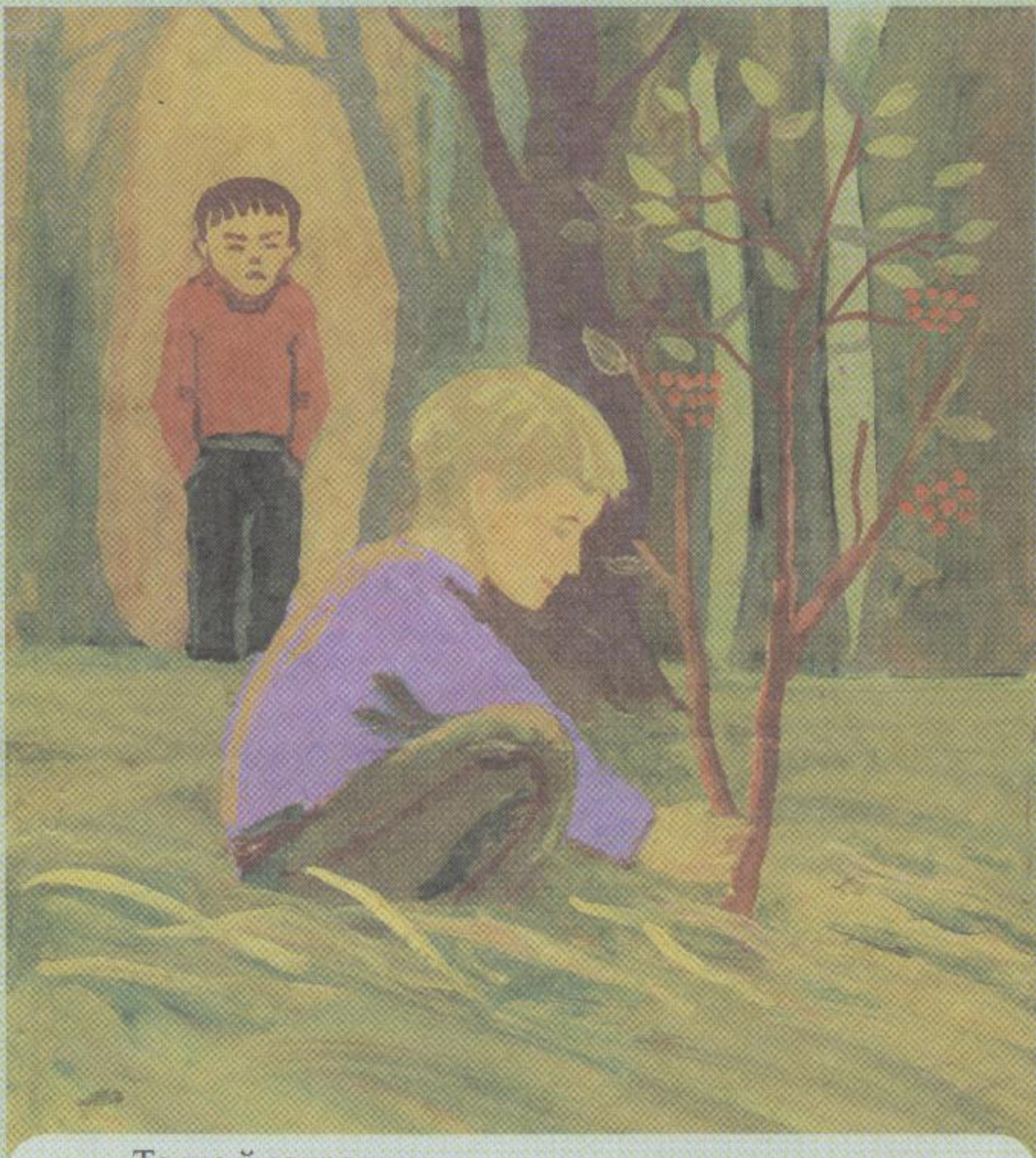
Радісно Михайликові (безпомічному допоміг!) і Миколці теж (на Галявину ж ідуть!). Окрім Квіточкової Насінинки з ними тепер і Лисенятко. Куди-куди, а на Сонячну мама Лисиця йти не заборонила.

Золотий Промінець нанизує хвилини. І подорожні, чесно кажучи, не знають, чи далеко Галявина, чи вже ближче.

— Шлях коротшає від добрих справ, — шепоче кожному у вушко Ангел Хоронитель.

Та чи хоче почути цей шепіт Миколка?
Дорогу несміливо загородили гілочки Калини.
— Діти, мені дошкуляє спрага,— просить Калина водиці.
А Михайлик уже й джерельце знайшов, напоїв...

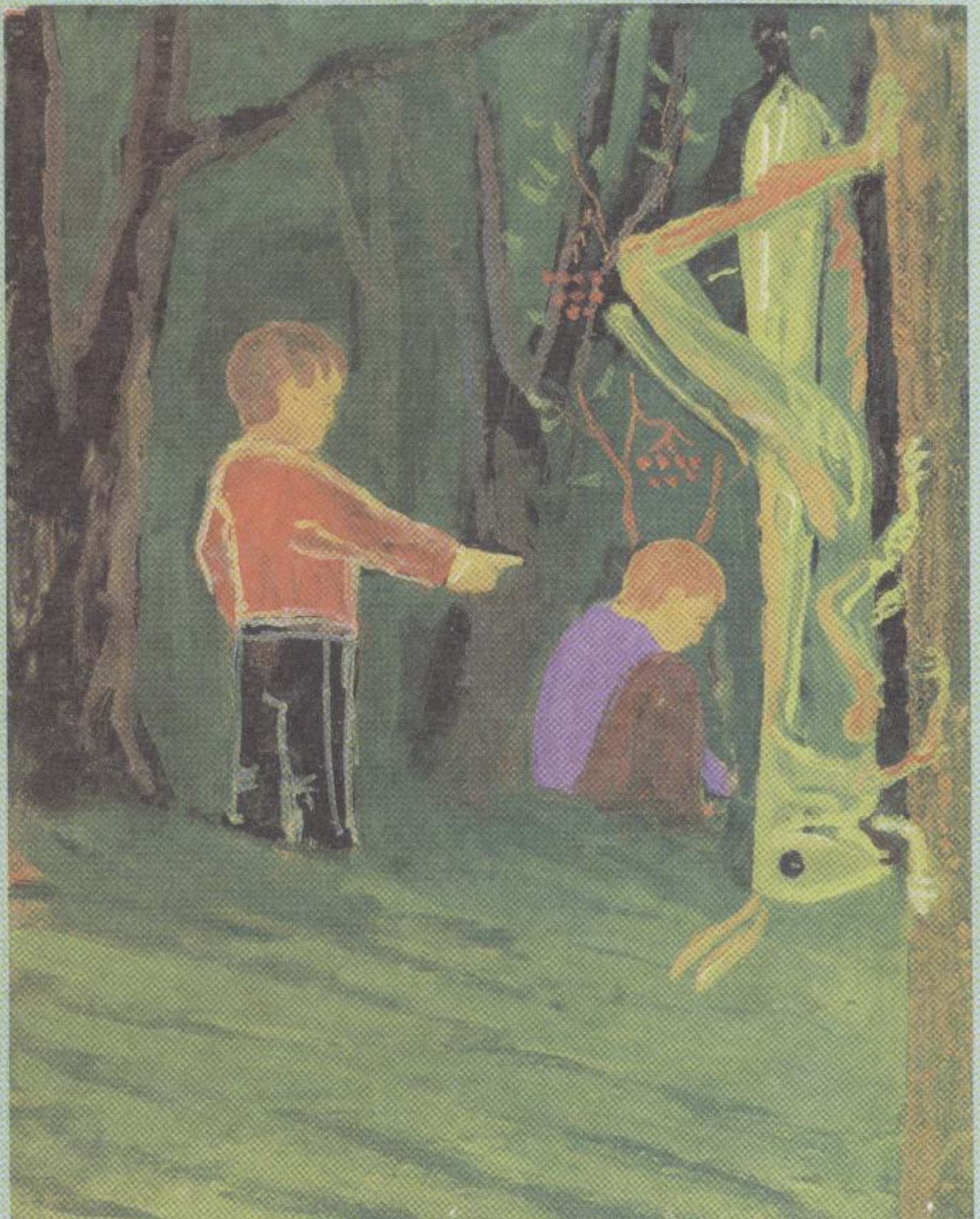
Та ще й запрошує:

— Чи не хочеш, Калино, із нами на Сонячну Галявину?

— Рада б я, — Калина у відповідь, — та коріння не пускає.

— А ми тебе обкопаємо і звільнимо. Правда ж? — повернувся Михайлик за згодою до друзів.

— Не буду я її із чорної землі викопувати! Досить! Вже й так і штанці покаляв, і мештенята припорошив! — бурчав Миколка. — Ішли б собі вдвох на Галявину. Так ні ж! Ти всіх, хто хоче, по дорозі збираєш, клопоту нам завдаєш! — дорікав Михайликові Миколка.

Білочубий і синьоокий, він не розумів, що своєю нещирістю ще вранці закрити собі шлях до Сонячної Галявини. А його зухвалість все дужче і дужче лементувала:

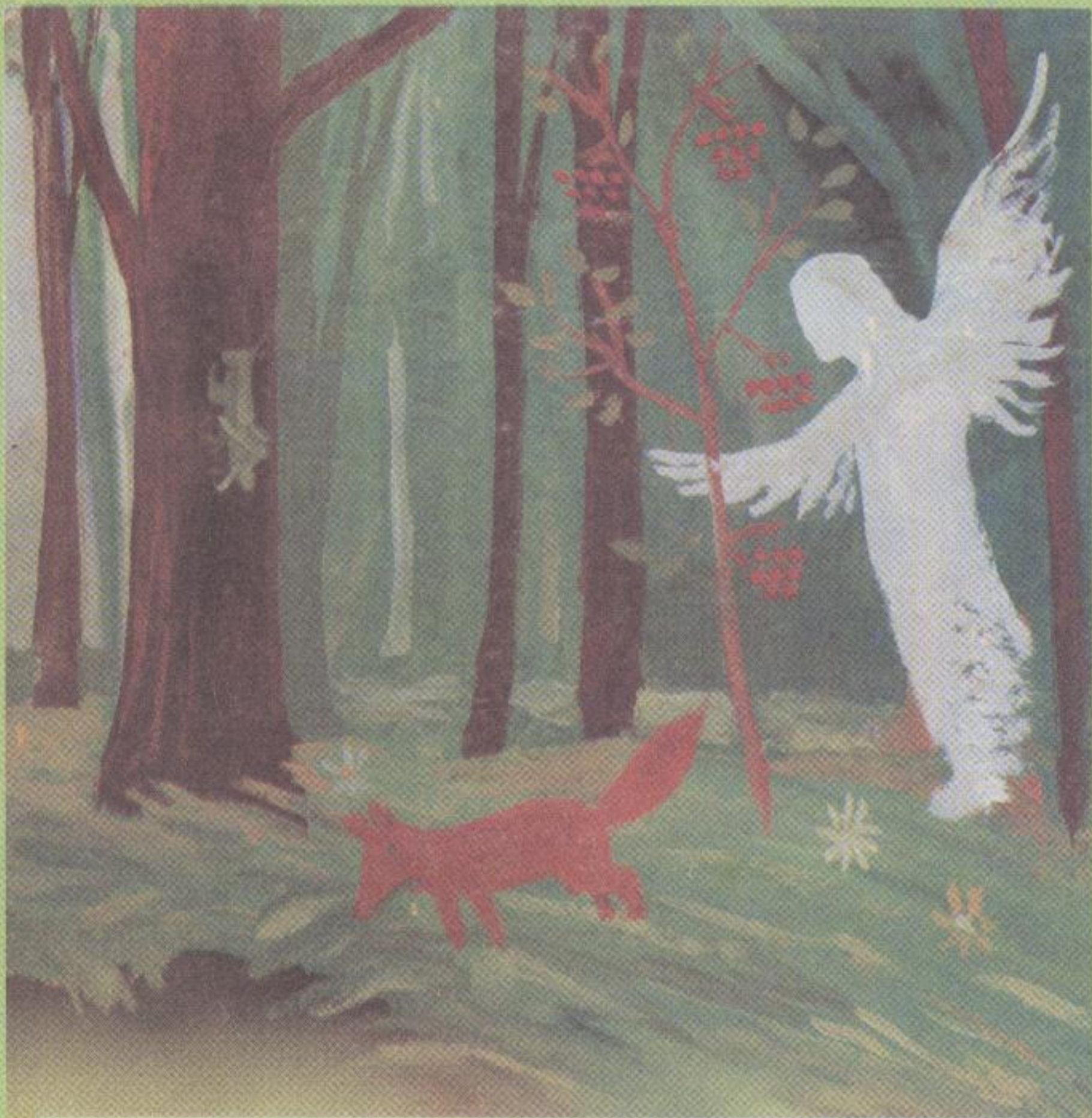
— А ось і Коник-Стрибунець! Чому він на рівній дорозі ніжку зламав? — Не буду тобі допомагати! Рятуйся сам!

Галасуючи, Миколка втратив пильність і — лишенько! — впав у яму. Ями ж, любі діти, трапляються кожному, хто йде вперед, на Сонячну Галявину. Їх не треба боятися і можна обминути, так, як це вдалося Михайликові.

Бо то лише на Сонячній Галявині не буває ям!

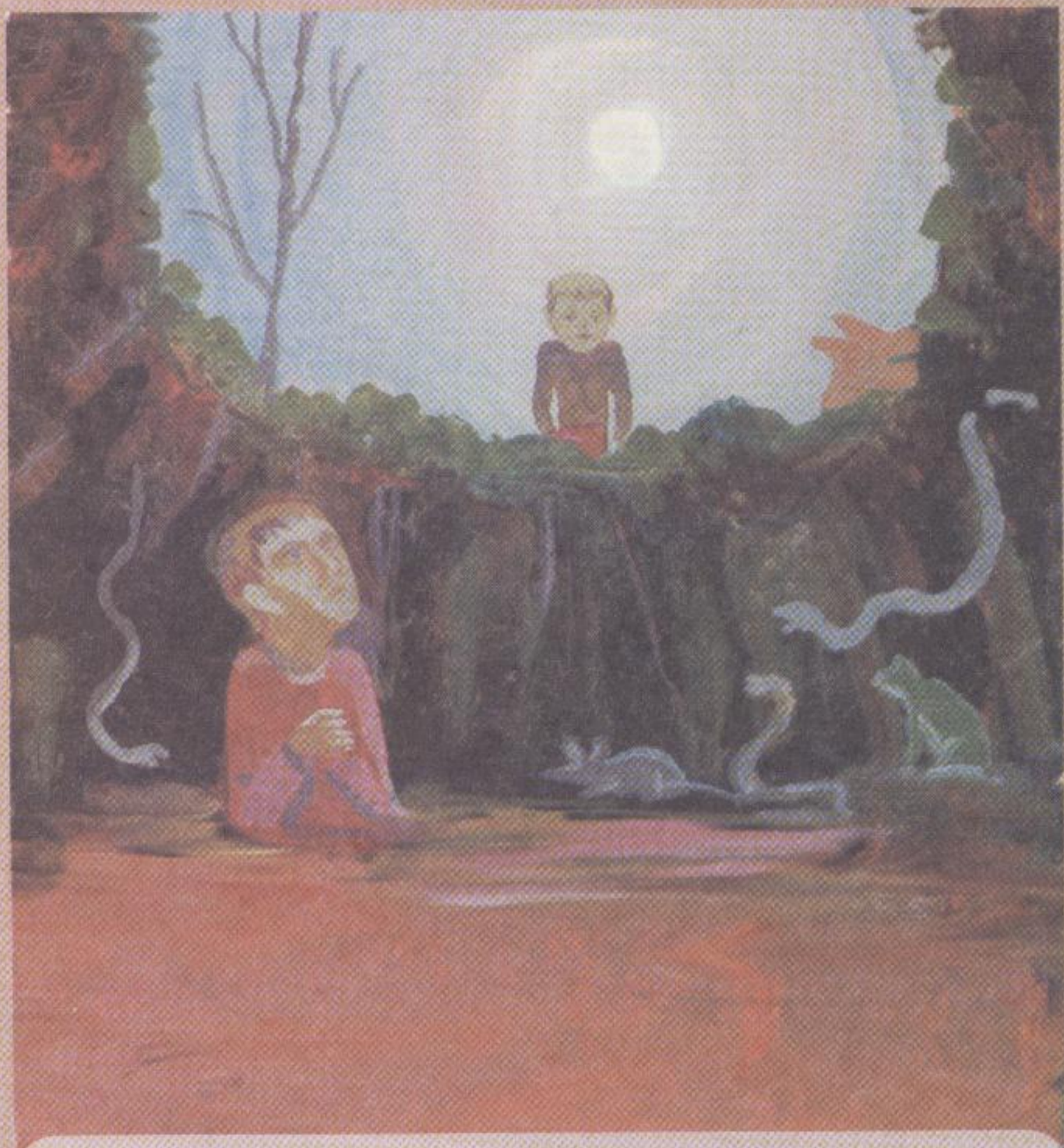
2.

Михайлик спершу не зрозумів, куди раптом подівся його приятель. Але Насінінка із кишеньки так настирливо тормосила його кулачками, що він мимоволі прислухався і почув:

— Миколка в небезпеці!

Довкола ями вже тупцяли Лисенятко і Коник-Стрибунець. А Калина навіть готувала свою найдовшу гілочку, щоб допомогти.

— Зачекай!— зупинив її благородний порух Білокрилий Ангел.— Ми не знаємо, чи цей хлопчик Миколка хоче вийти.

У цю мить до друзів підійшов Михайлик. Він зазирнув туди, де тепер перебував Миколка.

І що ж Михайлик побачив? Глибоку, темну яму. Там стрибали величезні жаби, повзали слизькі змії і верещали довгохвості щури. Всі вони одразу ж кинулись до нового мешканця Миколки. Сплутували йому ноги і руки, лізли до очей і вух. Миколку охопив жах, і він спершу не міг вимовити й слова. Найстрашніше йому стало тоді, коли серед усієї цієї гидоти він побачив ангела з чорними крилами, що намагався закрити йому до решти Світло.

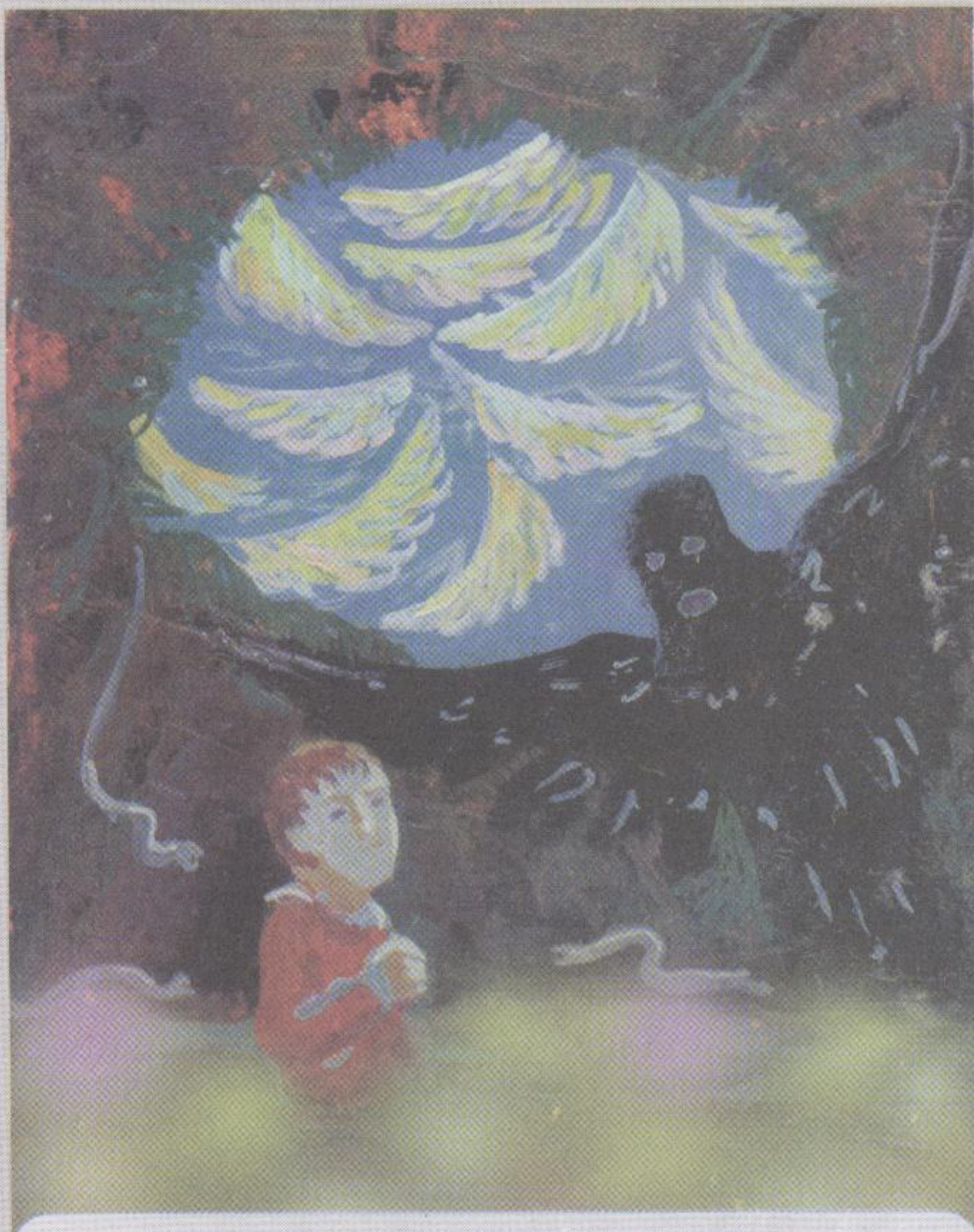
— Рятуйте!— вигукнув в найостаннішу хвилину Миколка і звів погляд угору.

Там, угорі, він побачив своїх друзів і Ангела з Білими Крильми.

— Простіть мені! Рятуйте!— ще раз крикнув Миколка, і поряд із його Ангелом Хоронителем з'явилося ще чимало Білокрилих Рятівників.

Адже у ямі Миколка був не один. Довкола він бачив багато хлопчиків і дівчаток. І на кожному сиділа своя жаба, чи шуриця, чи гадюка. Залежно від провини, через яку діти падали сюди. Хтось не слухав батьків чи говорив неправду, хтось був дуже скупим або гнівливим, а хтось вважав себе найкращим і найрозумнішим.

У цій ямі усі Миколчині погані вчинки і слова постали перед ним холодними і слизькими звірами.

А над ямою було так багато Білих Крил!
Миколка спершу розгубився і не знав, котрий поміж
цими Крилами його Хоронитель.
А чорний ангел ліз у кожную шпаринку серця і сичав:
— Ти мій! Я тебе нікому не віддам!

Проте Миколка не зводив очей із Білих Крил. І — диво! — він відчув свого Ангела, Ангела Хоронителя. Миколка дуже плакав до нього і подав йому маленьке рученятко свого серця. Бо кожне серце, малята, має рученьки, якими обіймає Сонце.

Тієї ж миті Миколка опинився вгорі. Але цей Миколка вже не думав лише про себе. Тепер він благав Сонечко порятувати тих дітей, які залишилися там, унизу, в обіймах свого непослуху. Він переконував хлопчиків і дівчаток, як гарно тут, угорі. І багато-багато дітей врятувалося, упіймавши рятівний Промінчик своїх Ангелів Хоронителів.

Бо якщо ми не повіримо, що Сонячний Промінчик — рятівний, ми ніколи не потрапимо на Сонячну Галявину.

3.

Усі Миколчині друзі щиро намагались допомогти йому. Це і була остання краплинка поту на їхньому шляху. За цією краплинкою виднілись невеличкі ворітця. А з-за них сяяла промінням на увесь світ Сонячна Галявина.

Ангел на ворітцях засурмив... Вони відчинилися — і Михайлик ступив на Галявину разом із Калиною, Насінинкою, Лисенятком і Коником-Стрибунцем.

А коли підійшов ближче Миколка, Ангел опустив сурму і сльозиною зі свого очка зачинив ворота. Отож, Миколці трапилась ще одна несподіванка.

Сів хлопчик край стежини і тихо-тихо плаче. Аж раптом — чує шепіт:

— Не плач. Іди добрі справи робити. Лише не для себе, — розраджує Миколчин сум Ангел-Сурмач.

Зрадів Миколка. Значить, він зможе на Сонячну Галявину потрапити, і кожен зможе!

Подякував Ангеликові за добру раду, помолився та й рушив у Рідний Край.

Як же раніше Миколка не знав, що робити добрі справи так приємно і легко?!

Нагромадив їх цілий стіжок і несе на Галявину. Тримає клуночок біля серця і в браму несміливо тук-тук...

А з Променя Сонячного Ангел зійшов на землю — і тут як тут біля Миколки.

— Немає сьогодні Сурмача, котрий ворітця відчиняє, — мовить до хлопця і киває на клуночок: — А ти з чим?

— Зі справами добрими, — Миколка у відповідь.

— А навіщо справи добрі робити? — Ангел крильцями обіймає.

— Щоб на Галявину потрапити! — впевнено каже Миколка.

— І все?! — затремтіли Білі Крила — і не стало Ангела. І враз невидима сила штовхнула Миколку від воріт.

А він захопив усі свої добрі справи і простягнув їх Сонячному Променю.

— Не мої це справи, а твої, Промінчику. Візьми, передай їх Сонцю,— благав Миколка. — Я завжди робитиму добрі справи, бо інакше не зможу жити.

І не встиг хлопчина промовити останні слова, як ворітця Сонячної Галявини відчинилися. А звідти, із переливів Сонця, вибіг назустріч Миколці найрідніший друг Михайлик і подав йому руку.

А ворітця не зачинилися...

Чому?

Бо на Сонячній Галявині, малята, ворітця не зачиняються тоді, коли хтось із нас дуже-дуже близько біля них.

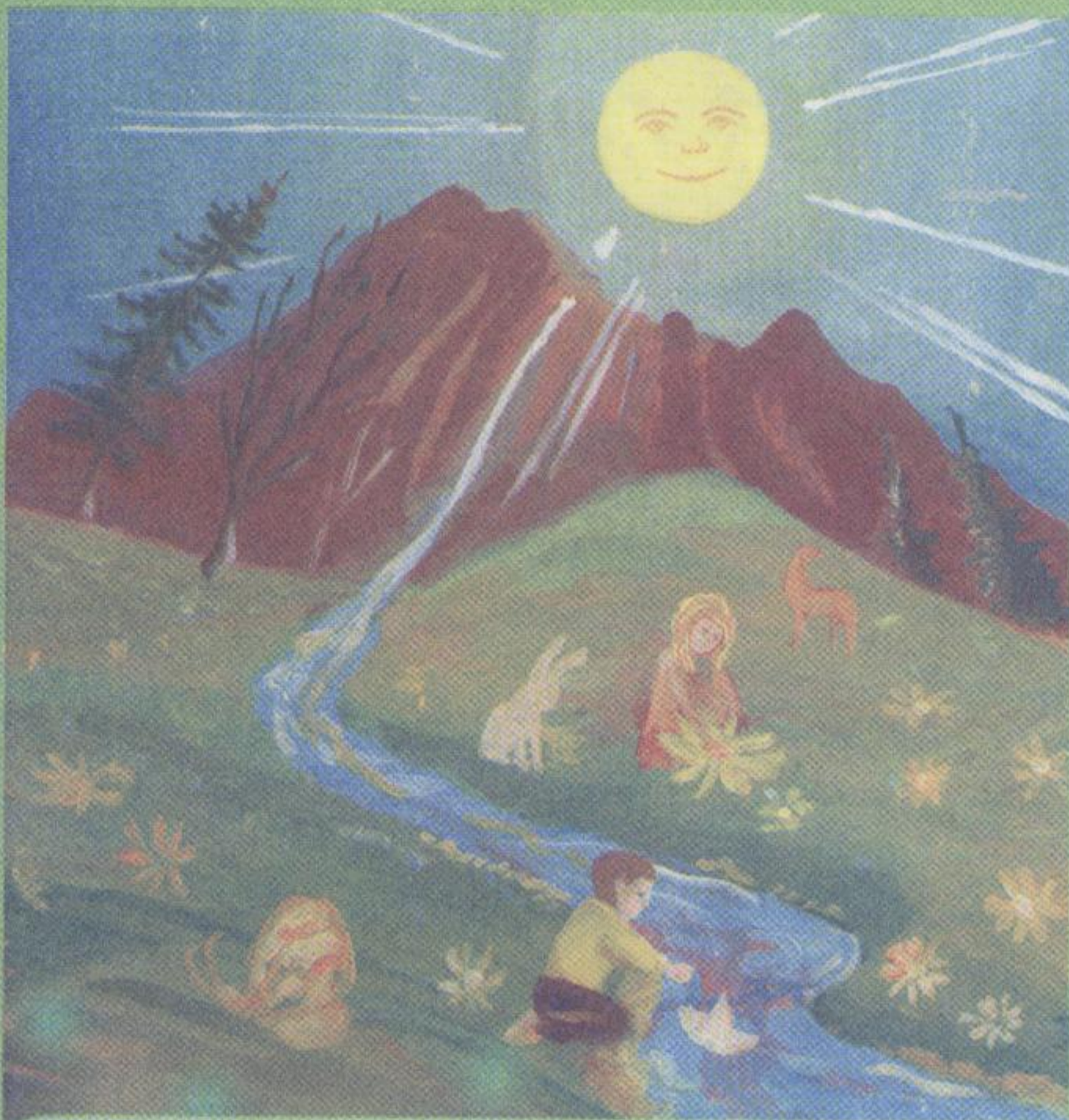

ВЕЛИЧИНА

Гірчичне зернятко пшениці —
її зерно.

Кожному зерно таке дано:
колоскові, бджілці, людині.

Плекаєм зернятко
в сердечній пёрлині,
у квітці, що суттю —
її серединка,
маленька зернинка,
гірчична зернинка.

БАТЬКІВЩИНА

У кожного із нас є своя Батьківщина. Батьківщина наша там, де нас люблять, розуміють і чекають. А теж Батьківщина — це краплина Сонця, яку найбільше любимо і для якої найбільше трудимося ми.

Виявляється, є дуже багато квітів, дерев, хлопчиків, дівчаток, кумедних звірят, Батьківщиною яких є Сонячна Галявина.

Одні із її мешканців народились і живуть тут завжди. Інші виходять за ворітця на хвильку, щоб подати комусь руку. А ще хтось прийшов сюди, долаючи нелегку путь.

Проте все це не вадить жителям Сонячної Батьківщини жити дружно. Навіть коли і виникає дрібусюньке непорозуміння, розв'язати його допомагають Крила. Річ у тім, що Крила — це найперша ознака мешканців Сонячної Галявини.

Коли Миколка увійшов туди слідом за Михайликом, він побачив, що Михайлик має Крильця.

— Цими Крильцями мене нагородили тут, — розповідав Михайлик, — за те, що я приніс сюди Калину і Насінінку Квітки, а теж за Лисичку і Коника-Стрибунця.

— Вітаю тебе, — щиро радів Миколка. Але рівночасно відчував, що, не маючи Крил, він не встигає крокувати поруч Михайлика.

Розмовляючи, незчулися друзі, як наблизилися до маленької Квіточки Оленки. На її пелюстках квітнули два Білих Крила. А медоносна Бджілка турботливо літала над ними. Бджілка була дуже духмяною, і довкола неї усе пахло медом. І навіть Крила, здавалось, переповнені солодким нектаром.

Михайлик і Миколка підійшли до Квіточки близько-близько.

Заграло усіма кольорами Веселки Сонячне Озерце, в єдину дванадцятипелюсткову Квітку злилися усі мешканці Сонячної Галявини — і Михайлик привітав щойноприбулого Миколку.

— Це твої Крила. За пройдений шлях.

Бджілка прикріпила їх на плечка Миколчиного серця. І від цієї спільної радості розцвіла кожна квітка і усі колючки сонячних їжаків.

Михайликові ж Крильця у ту мить стали більшати рівно на величину Миколчиних Крил.

Адже за кожну довершену добру справу у кожного із нас або з'являються, або більшають Крила.

...Миколка підійшов до напіввідчинених воріт Галявини.

Комусь із нас він подасть свою долоньку: Білочці, Травинці чи Людині.

Бо мешканці Сонячної Галявини, діти, завжди подають нам свої крила.

ДИХАННЯ

Ростемо до зросту Любові.
Небо над нами
Крильми тріпоче.
Приходить до Неба
пташка на прощу
і просить
водиці напиться.
Нам би крильми
дотулитись
до дзьобика,
пір'ям Небо скропити.
На Галявині Сонячній,
в рідному краї
Жити, Творити, Любити...

Кінець першої частини

Зміст

Сонечкова хатинка	2
Звільнення	5
Слимачок	6
Потік	9
Хмаринка	10
Суть	15
Мандрівники	16
Величина	34
Батьківщина	35
Дихання	39

ББК 84 (2=Укр)
К 75

Алла Кох

НА СОНЯЧНІЙ ГАЛЯВИНІ

Цикл променистих казок

Редактор
Художник
Технічний редактор
Коректор

Галина Боднарюк
Юрій Грабар
Ірина Гаврилова
Ольга Солоджук

© **Алла Кох, 1999**
© **Юрій Грабар, 1999**

Здано до складання 17.02.99 р.

Підписано до друку 24.03 99 р. Формат 60x84/16. Друк офсетний.

Друкованих аркушів 1.25 Вид. № 354. Замовлення 8139.

ISBN 966-550-103-8

Видавничо-поліграфічне товариство "Вік".

285200 Коломия, Гетьмана І.Мазепи, 235.

Коломийська друкарня ім. Шухевича.

